

Dr. Arslan KABUKCUOĞLU
Eskişehir Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98. Ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. Ve 99. Maddeleri uyarınca T.C Dışişleri Bakanı Sayın Mevlüt Çavuşoğlu tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. Saygılarımla.

18/12/2020

Dr. Arslan KABUKCUOĞLU
Eskişehir Milletvekili

Lozan Barış Antlaşması'nın 13. Maddesine baktığımızda Barışın korunmasını sağlamak amacı ile, Yunan Hükümeti'nin, Midilli, Sakız, Sisam ve Nikarya Adalarında saygı göstermeyi yükümlendiği önlemler yer almaktadır. Bu önlemler şu şekilde sayılmıştır: Bu Adalarda hiçbir deniz üssü ve hiçbir istihkâm kurulmayacaktır, Yunan, savaş uçakları ve öteki hava araçlarının Ana-dolu kıyısındaki topraklar üzerinde uçuşu yasaklanacaktır. Söz konusu Adalarda Yunan, Silâhlı Kuvvetleri, silâh altına alınıp yerinde eğitilebilecek olan normal askersel birlikle ve, tüm Yunanistan topraklarındaki jandarma ve polis sayısı ile orantılı olacak, bir jandarma ve polis örgütü ile sınırlı kalacaktır. Lozan Barış Antlaşmasından da anlaşıldığı gibi Midilli, Sakız, Sisam adaları başta olmak üzere 23 ada gayri askeri statüdedir.

17 Aralık 2020 tarihinde Yunanistan haber ajanslarının, Yunanistan Silahlı Kuvvetleri'ne bağlı 79. Zırhlı Tugayı, Sisam Adası'nda kara tatbikatı gerçekleştirdiğini duyurmuştur. Yukarıda da belirtildiği gibi bu ada, Lozan Barış Antlaşması'na göre gayri resmi askeri statüde yer alan adalardan biridir.

Daha öncede gayri askeri statüde bulunan İpsara, Sakız ve Sisam adaları etrafında askeri tatbikat yapmak isteyen Yunanistan, 30 Nisan ve 15 Mayıs'ta yayınlanan iki ayrı Navteks ile uyarılmış, Türk Deniz Kuvvetleri Seyir Hidrografi Ve Oşinografi Dairesi Başkanlığı (SHOD) İzmir İstasyonun'dan yayınlanan Navteks'lerde Lozan Anlaşmasına gönderme yapılarak şu ifadeler yer vermişti: "İpsara Adası'nın, 1923 Lozan Barış Antlaşması ile belirlenen gayri askeri statüsü ihlal edilmiştir. Uluslararası hukuk kuralları gereği gayri askeri statüdeki adanın askeri maksatlı kullanımı kabul edilemez. Sakız ve Sisam adalarının 1923 Lozan Barış Antlaşması ile belirlenen gayri askeri statüsü ihlal edilmiştir."

TSK'nın ilk kez Lozan vurgulu bir bildirim yayımlandığını belirten uzmanlar, Yunanistan'ın Navteks sonrası tatbikatları iptal ettiğine dikkat çekmiştir. Örneğin; Akdeniz Üniversitesi İİBF Uİ Devletler Hukuku Ana Bilim Dalı Başkanı Prof. Dr. Emete Gözügüzelli, Lozan vurgulu bir bildirimin ilk kez yayımlandığına dikkat çekerek bunun önemli bir adım olduğunu vurguladı. Gözügüzelli, "Türkiye'nin yayınlamış olduğu bu Navteks ile birlikte İpsara, Sakız ve Sisam adalarının belirlenen gayri askeri statüsünün ihlaliyle ilgili ilk kez bir bildirim yapıldı. Türkiye'nin yayınladığı Sakız ve Sisam adalarındaki gayri askeri statünün ihlal edildiğine dair yayınladığı mesaj uluslararası hukuka uygundur. Yunanistan Genelkurmay Başkanlığı'nın koronavirüs salgınına bahane ederek Fırtına-20 çok boyutlu tatbikatını ertelediğini bazı kaynaklardan görmekteyiz. Türkiye burada çok önemli bir başarı elde etti. Yayınladığı Navteks ile bölgesel üstünlüğünü teyit etti" şeklinde bir açıklama yapmıştır.

(<https://www.yenicaggazetesi.com.tr/tskdan-yunanistana-geri-adim-attiran-ada-hamlesi-279713h.htm>)

38384

Dr. Arslan KABUKCUOĞLU
Eskişehir Milletvekili

Bu bağlamda;

1. Yunanistan hükümetinin önergemizin verildiği tarihten önce askeri tatbikat yaptığına dair iddialar doğru mudur?
2. Eğer bu iddialar doğruysa, Türkiye Cumhuriyeti bu tatbikata karşı nasıl bir davranış sergilemiştir? Yunanistan hükümetine bir uyarıda bulunulmuş, nota verilmiş midir?
3. Lozan Barış Antlaşması'na göre gayri resmi askeri statüde yer alan adaların kaç, Yunanistan tarafından kolluk kuvvetleri haricinde askerileştirilmiş, silahlandırılmış, tahkimat yapılmış ve tatbikatlar icra edilmiştir?
4. Eğer Yunanistan'ın bu adaları silahlandığına dair iddialar doğru değilse, Türk Toplumunu bu konuda bilgilendirici ve aydınlatıcı açıklamalar yapmayı düşünüyor musunuz?
5. Mensubu olduğunuz AK Parti'nin 2002 yılında iktidara gelmesinin ardından, Yunanistan'ın gayri resmi askeri statüdeki adalar konusunda, Lozan Barış Antlaşmasına ters düşen hamleleriyle ilgili Uluslararası Hukuk alanında ve Uluslararası Örgütler içerisinde bugüne kadar hangi çalışmalar yürütülmüştür?